



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita Et Virtutibus R. P. Bernardi Colnagi E Societate
Jesv Libri Dvo**

Paullin, Johannes

[Monachii], 1662

Cap. X. Prudentia Bernardi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44152

CAPUT X.

Prudentia Bernardi.

§. I.

Perdifficile quidem est, generosum, & ad sonitum tubæ exultantem equum, fræno coërcere, inque gyrum flectere; non minùs tamen operosa res est, excelsos spiritus, & ad summa emicantes in circorationis, ne extra orbitam profiliant, cohibere. Hinc sæpenumero ubi plus est animi & caloris; ibi minus est moderationis & consilij. unde majus mirum in Bernardo, cum ea, quam totius vitæ series exhibuit, ignea quadam vi & alacritate mentis, Prudentiam, cujus est circumspectè omnia moliri, stare potuisse: qui tamen rarâ præditus prudentiâ nihil sine consilio, nihil non expensis, & undique excussis rerum causis agebat, ut scilicet ad finem nobilissimum, quæ actionum omnium scopus unus erat Deus, præstantissimas eligeret vias, & suo quæque loco, ac tempore aggredereur, remissè nihil, nihil præfervidè temerè que faceret. Et quia prudentis est, non sibi per arrogantiam de rerum agendarum peritiâ blandiri; sed

R 3

con-

consilium petere, quàm dare malle; ipse quoque totus ad nutum eorum factus, quos illi Deus Moderatores posuit, non nisi ex Præsidium consilio ad res gerendas accedebat.

Tametsi verò dictante altiore Spiritu nonnulla quandoque patravit, quæ cum prudentiæ legibus pugnare videbantur, cælo tamen suffragante docuit eventus, æternæ sapientiæ placitis fuisse consentanea. Ad hæc non intermittebat, quin has ipsas immixtas de cælo illustrationes, ne quæ forniculosa adulterina esset, cum conscientiæ arbitrio communicaret. Neque ambigebant alij, divinum eum agi Spiritu, & cælesti plenum humine; ideoque summi ac infimi in rebus intricatis illius consilia exposcebant. Magna quoque prudentiæ fuit admiranda illa, quæ pollebat, tractandi animos, dexteritas,

§. II.

Noverat enim perbellè Bernardus omnibus omnia fieri, demittere se ad animas humi repentes, & ad eas, *quarum conversatio in cælis est*, in altum sese attollere. Ad cuiusque captum formabat se ipsum, ac verba componebat: nec plus minús loquebatur, quàm sciret auditorem ferre posse. Hinc

non

non fuit tam grandis ullus, qui eo familiariter uti non dignaretur: nemo tam abjectus, quocum ipse suavissimè agere non nòset, & veller.

Quod si nactus fuisset capacem divinæ mentis animam, prolixè facilèque effundebat sese, & arcana pectoris nudabat, cælestesque thesauros, quibus cor abundaverat, per os candidè liberalitèrque egerebat; præsertim, si quis peritus esset hanc aurifodinam dextrè fodere & rimari, propositâ de cæli secretis, & Dei excellentiâ quæstione. *Mira sævitate in animos hominum sese insinuat.*

Præcipuè verò divinitatis adyta persæpe inter colloquendum ingressus, admirabili suavitate, de immensa DEI dulcedine verba faciebat; ut mellito quodam pietatis sensu audientium mentes perfunderentur. Unde non popellus modò, sed primorum quoque subfelliorum viri, ajebant, Bernardi nostrî DEUM esse magnum & misericordem; ac verò Patris Josephi Scammancæ (sancti quidem viri, sed rigidioris Ecclesiastæ) DEUM esse parvum & justum. Quòd hic justitiæ tubâ, mortales ad DEI tribunal citando, timore uteretur ad animas orco eripiendas; ille verò, DEI bonitate mentes inescando, amore, quoscunque posset, cælo assereret.

§. III.

*Cum tiro-
nibus dex-
tre agit.*

Tirones non modò nostros, sed aliorum quoque ordinum frequens adibar, tantà oris hilaritate, animi candore, spiritûs incendio, & quod permirum erat, tam rara in viro rigoris amante, morum suavitate; ut illis magnetis instar ad omnem virtutem raperet, eorumque animos novis ardoribus actos mirificè inflammaret.

*Magno
virtutis
incremento*

Videbant enim in veterano primos Tironis ignes & perfectionis studium non minùs effervesce, quàm si heri è mundis castris ad Religionem transisset: mirabantur illum unicum suscepisse in se tantum orationum, vigiliarum, laborum, ac penarum, quantum tribus alijs robustioribus lassandis frangendisque satis esset: trabant ex ipsius ore & vultu semper amantissimam cælestem quandam dulcedinem, quâ quicquid asperum eveniebat, facile condirent, & ipsiusque exemplo animati, magnis passibus ad perfectæ virtutis apicem eniterentur.

*Hilariter
gravis
graviterq;
hilaris.*

Jocos ferebat raros, nec sine gratia, qui religiofam gravitatem minimè dedecerent, sanctè relaxarent animum; ita cautè & sobriè, ut nisi fructum inde speraret, ac propè perspiceret, omni lepore prorsus abstineret.

ret. Quod si res & lucri spiritualis spes exposceret, etiam cum aliorum ordinum Titonibus lustrare non dedignabatur.

§. IV.

In promptu quoque habuit, suavitati, si *Suavitatē*
 quā opus, miscere aliquid amaroris, & aspe- *rigore mi-*
 ra mollibus interjungere: fingere autem o- *scet.*
 mnino nihil, nihil per adulationem blandi-
 ti, tantum purissimam sine fuce omnibus
 propinare veritatem: quā tantum abfuit, ut *Verum o-*
 odium sibi vel officio pareret, ut potius or- *mnibus di-*
 dini quoque nostro auctoritatem concilia- *cere assue-*
 verit, & candore animi Romanæ Ecclesiæ *tus, neminē*
 Principem ex averso & minus benevolo a- *per adula-*
 micum, & in primis faventem fecerit. *tionē pal-*
pare.

Quascunque domos inviseret, DEVM
 secum inferebat, neque nisi divinæ gloriæ, *Sacris blā-*
 animarumque lucro ditatus inde pedem re- *di, q; sermo-*
 ferre solebat: quod illi pronum erat, tum *nibus sibi*
 constanti pietate, tum amabili morum dul- *Deo de-*
 cedine impetrare. Sermo illi aliquando *vincit ani-*
 fuit in domo quadam super SS. Trinitatis *mos.*
 divinitate & amabili Majestatis supremæ *Non parus*
 celsitudine, cum tenebrarum Princeps tam *demonis*
 piam colloquij materiam perosus, repente *indignus*
 densas tota domo tenebras diffudit, utique *tiana.*

R 5 non

non parvo habitantium terrore & admiratione. Sed Bernardus facto S. Crucis *Calitum gaudio.* gno caliginem discussit, & inferorum tentationem illico fugavit.

Aliam fortè domum ingressus reperit piam matrem familias formandis pro furno panibus occupatam. Quare massam & ipse accipit, suisque manibus aptè figuratam coqui ac servari jubet. Paruit mulier, eoque pane per annos plures incorrupto multis saluti fuit, qui varios illius esu morbos propulsarunt.

§. V.

Eam ob causam ex-petitus etiã à summis viris.

Tamen verò magnorum & illustrium virorum familiaritatem non ambitiosè quærebat; quærebat tamen ipse, atque ita in animos penetrabat; ut, quia nil nisi sanctitatem spirabat, nullo negotio venerationem & amorem suū augetet; simulque ad sanctimoniam leges mirã quãdam facilitate formaret alios. Hos inter Clemens id nominis octavus apprime captus Bernardi suavitatem, doctrinã & vitæ innocentiam, crebrò illum accersebat, tum vel maximè, cum graves animi curas sapido de divinis rebus colloquio lenire vellent, ad suos dicere solitus: *Vocate nobis Illum Sanctum Patrem,* quã phrasijam

Sanctus à Pontifice appellatus.

am sciebant Colnagum designari. Et sanè
 vel ex ipso vultu tanta emicabat virtutis
 claritas, ut vel solus Bernardi aspectus ad san-
 ctioris vitæ studium intuentes excitaret, ne-
 que minus prodesset silentium, quàm sermo
 diffusus.

*Solo aspe-
 ctu ad vir-
 tutis amo-
 rem accen-
 dit.*

§. VI.

Quandoque etiam sine verbis. solo ta-
 ctu serenavit animos. Canonicum quidem,
 ut ajunt, graviter ab alio dissidentem, & ad
 redintegrandum amoris vinculum flecti ne-
 scium, quem verba exasperâssent, manu pa-
 cavit, & signo crucis super irati hominis
 pectus impresso sic composuit, ut mox ad
 templum se proripuerit, & in genua pro-
 cumbens pro inimico preces fuderit. Quod
 si æqua lance trutinetur, non minùs est glo-
 riosum Bernardo, Deoque jucundum, quàm
 cum aliàs pelagi tumentes fluctus salutifero
 crucis signo compescuit, & ventos
 frenavit.

